

Spis treści

Słowo wstępne	xvii
Jak korzystać z książki	xix
Spis ilustracji	xxi
Podziękowania	xxv
Część I Dziennikarstwo informacyjne	
ZBIERANIE INFORMACJI	
1 Najlepszy zawód	3
Cechy osobiste	4
Praca w radiu i telewizji	5
Radio	6
Telewizja	7
Wszechstronność kwalifikacji dziennikarza informacyjnego	8
Wolni strzelcy	10
Przeszkolenie w branży	11
Kursy szkoleniowe	15
Dyplom – tak czy nie?	16
Trzeba się gdzieś „zahaczyć”	17
Równe szanse	19
2 Co to są wiadomości?	24
Bliskość	26
Istotność	26
Aktualność	27
Zainteresowanie	27
Dramatyzm	29
Rozrywka	29
Różne rodzaje informacji	30
Lista kontrolna	37
Zadania	38
3 Źródła informacji	40
Reporterzy	40
Informatorzy	42

Grafik newsroomu	42
Kartoteki	43
Telefony kontrolne	44
Częstotliwości radiowe służb ratowniczych	45
Politycy	47
Grupy nacisku	48
Wydarzenia zainscenizowane	48
Komunikaty dla mediów	50
Nagrania promocyjne	51
Wolni strzelcy	53
Poufne informacje	54
Fałszywe informacje	54
Serwisy i agencje informacyjne	56
Sieć	56
Inne media informacyjne	60
Wspólny materiał	62
Zadania	62
4 Jak powstaje materiał?	64
Zebranie newsroomu	65
Selekcja	66
Równowaga informacyjna	67
Realia i materiały wizualne	67
Wytyczne	68
Punkt widzenia	70
Szukanie informatorów	72
Zorganizowana konferencja prasowa	74
Wyścig z czasem	75
Właściwa kolejność	75
Bez paniki	76
Zadania	77
PISANIE DLA RADIA I TELEWIZJI	
5 Potoczny styl pisania	78
Opowiadanie	80
Pisanie dla masowej publiczności	82
Tylko jedna szansa	83
Niejednoznaczność w zdaniach	85
Zdania odwrócone	86
Zwyczajny język	86
Wyrazy powszechnie zrozumiałe	87
Łatwe słuchanie	88
Poprawność języka	89
Konkretność języka	91
Wzbudzanie zainteresowania	92

Formy skrócone w języku angielskim	93
Rytm	94
Zadania	96
6 Pisanie relacji informacyjnych	98
Punkt widzenia w informacjach	98
Ujęcie wielowątkowe	99
Zasada klasycznych pytań	100
Wstęp (<i>intro</i>)	101
Rozmieszczenie słów kluczowych	102
Początek relacji reportażowej	104
Przedstawienie informacji	106
„Drogowskazy”	108
Ostatnie zdanie	109
Ostatnie słowa	111
Ścisłość	111
Zadania	114
7 Instrukcja pisania relacji informacyjnych	117
Wytarte frazesy	118
Żargon dziennikarski	121
Hiperbola	123
Przymiotniki	124
Cytaty	124
Atrybucja (przypisanie)	125
Stwierdzenia dyskusyjne	126
Natychmiastowość	128
Strona czynna	130
Zdania twierdzące	130
Redundancje	131
Powtórzenia	131
Homonimy	132
Liczba pojedyncza czy mnoga?	132
Zaimki	133
Interpunkcja	133
Pisownia	134
Skrótowce	134
Liczby	135
Korekta	135
Dwuznaczność	136
Zadania	137
PRZEPROWADZANIE WYWIADU	
8 Wywiad	140
Umiejętności osoby przeprowadzającej wywiad	141
Rodzaje wywiadów	142

	Porażka dziennikarska	143
	Porażki dziennikarskiej ciąg dalszy...	157
	Zadania	158
9	Organizacja wywiadu	160
	Kontekst	161
	Plan działania	162
	Ścisłość faktów	162
	Zgodność z wytycznymi	163
	Sprawdzanie ustaleń	163
	Sposób prowadzenia wywiadu	164
	Pytania	168
	Zakończenie wywiadu	176
	Wywiad z dziennikarzem: pytanie/odpowiedź	177
	Zadania	178
	PROGRAM INFORMACYJNY	
10	Od dwuminutowego skrótu do informacji przez całą dobę	181
	Biuletyn	182
	Programy informacyjne	183
	Programy dokumentalne	183
	Technika <i>vérité</i>	183
	24-godzinny program informacyjny	186
	Podział obowiązków	189
	Zadania	190
11	Wybór i kolejność materiałów w programie	193
	„Uczciwy obraz...”	194
	Analiza błędów	196
	Kolejność materiałów	196
	Czynnik lokalny	201
	Relacjonowanie wydarzeń zagranicznych	202
	Układanie porządku programu	205
	Zadania	205
12	Tworzenie programu	208
	Przyciąganie odbiorców – czołówka	209
	Zatrzymanie odbiorców – skróty informacji i promocja	211
	Realia	212
	Obrazy	212
	Oprawa graficzna	213
	Równowaga programowa – wszystko dla wszystkich	214
	<i>Nightly News</i>	219
	A teraz dobra wiadomość?	220
	Zadania	222

13	Redagowanie programu	224
	Redagowanie – cięcia	224
	Wypełnianie	227
	Odliczanie od końca	229
	Zadania	230
PREZENTOWANIE INFORMACJI		
14	Prezenterzy i gospodarze programów informacyjnych	231
	Talent	231
	Cechy prezentera wiadomości	233
	Kobiety prezenterki	234
	Więcej niż prezenter...	234
	Profesjonalizm	237
	Warunki głosowe	238
	Zadania	240
15	Na antenie	242
	Występ	242
	Osobowość sceniczna	243
	Nić porozumienia z odbiorcą	244
	Kwestia znajomości materiału	246
	Improwizacja	248
	Szlaban	249
	Powrót do normy po wypadku w studiu	249
	Niekontrolowane wpadki	252
	Rozluźnienie	253
	Zadania	254
16	Technika prezentowania informacji	255
	Tempo	255
	Oddech	256
	Artykulacja	258
	Akcentowanie	259
	Intonacja	260
	Technika posługiwania się mikrofonem	260
	Wykorzystanie telepromptera	262
	Hałas, hałas, hałas	264
	Jak ożywić materiał	264
	Zadania	266
OBOWIĄZKI I DYLEMATY		
17	Władza, wolność i odpowiedzialność	268
	Władza	268
	Prawo	271
	Instytucje regulacyjne	272
	„Niezależność”	274

Cenzura w krajach rozwijających się	277
Mit obiektywizmu	279
Bezstronność pod ostrzałem	281
Odpowiedzialność w relacjonowaniu	283
Wewnętrzne naciski na reporterów	294
Kodeks etyki zawodowej Narodowego Związku Dziennikarzy	299
Zadania	300

Część II Radio

WEWNĄTRZ BBC WORLD SERVICE

18 Lider na rynku brytyjskim	305
Newsroom	305
Korespondenci zagraniczni	307
Dwumedia (<i>bi-media</i>)	308
Zebranie robocze newsroomu	310
Wiadomości	312
Ścisłość	313
Serwisy	314
<i>Newsdesk</i>	316
Prezenterzy wiadomości	317
Niezależność	320
Przyszłość	321
Zadania	323

PRZEKAZ RADIOWY

19 Sposób ujęcia materiału	324
Flesz informacyjny	326
Skrót informacji	327
Depesza informacyjna	328
Relacja słowna	329
<i>Teaser</i>	330
Relacja słowna z miejsca zdarzenia	331
Wywiad	334
Wycinki	336
Komplet	337
Ministreszczenie	341
Zadania	343

SPRZĘT

20 Nagrywanie dźwięku	345
Zasady nagrywania	346
Przenośne urządzenia rejestrujące	348
Przed wywiadem	352
Zadania	358

21	Montaż	360
	„Montaż ma być niezauważalny”	361
	Nieetyczny montaż	363
	Cyfrowy montaż dźwięku	364
	Wieloscieżkowy cyfrowy montaż dźwięku	367
	Analogowy montaż dźwięku	369
	Miksowanie	374
	Rodzaje wyciszeń	376
	Zadania	378
22	Studio dziś i radio jutro	380
	Główne studio nadawcze	380
	Studio do rozmów	382
	Studio informacyjne	382
	Studio w terenie	383
	Wóz transmisyjny	384
	Wóz do transmisji spoza studia	384
	Przenośne telefony	384
	Relacje telefoniczne	385
	Przycisk ochrony przed niecenzuralnym językiem	387
	Jutro nadeszło dzisiaj	388
	Zadania	391
Część III Telewizja		
WEWNĄTRZ ITN		
23	Independent Television News	395
	Proces powstawania relacji	396
	Redaktorzy/wydawcy programu	400
	Producenci	401
	Wejście na antenę	405
	Zadania	408
24	Jak powstaje relacja	409
	Zadania	427
PRZEKAZ TELEWIZYJNY		
25	Zbieranie informacji	428
	Elektroniczne zbieranie informacji	428
	Transmisja spoza studia	436
	Przesłanie materiału	437
	Główna reżyserka	439
	Zadania	440

26	Ujęcia kamery	441
	Rodzaje ujęć	441
	Sposoby ustawienia kamery	443
	„Łapanie” ujęć	445
	Efektowność ujęcia	446
	Sekwencje ujęć	446
	Kontekst	447
	Dźwięk	447
	Ujęcia wstawione	457
	Rozminięcie ujęć	459
	Ciągłość	460
	Wypowiedź do kamery	460
	Planowanie – ujęcie całościowe	463
	Zadania	464
SCENARIUSZ TELEWIZYJNY		
27	Pisanie scenariusza	466
	Sygnal (wprowadzenie lub łącznik)	466
	Uzupełnienie obrazu narracją	467
	Słowo a dźwięk	469
	Ograniczenie liczby szczegółów	471
	Układ scenariusza	472
	Równowaga między słowem a obrazem	476
	Korzystanie z bibliotek i archiwów	477
	Zadania	478
KOMPLETOWANIE RELACJI		
28	Montaż obrazu	481
	Sekwencja ujęć	481
	Długość ujęć	483
	Montaż cyfrowy	486
	Montaż taśmy wideo	489
	Odtwarzanie taśmy na antenie	493
	Zadania	494
29	Oprawa wizualna	496
	Zdjęcia nieruchome	496
	Biblioteka filmowa	497
	Elektroniczna oprawa graficzna	498
	Napisy i podpisy	500
	Nakładki (<i>overlays</i>)	502
	Zadania	505

STUDIO INFORMACYJNE

30	„Gotowi do transmisji...”	506
	Scenografia	507
	Reżyserka studia	512
	Zadania	518

DZIENNIKARSTWO INTERNETOWE I NOWE MEDIA

31	Wideoreporterzy	519
	Wideoreporter podczas pracy	527
	Montaż?	539
	Zadania	540
32	Przekraczanie nowych granic	541
	Wiadomości <i>online</i>	545
	Zbieranie informacji	549
	Cechy dziennikarza internetowego	531
	Telewizja satelitarna i kablowa	552
	Teletext	553
	Technika komputerowa w newsroomie	555
	Co dalej?	556
	Zadania	559

Dodatek: Kursy dziennikarstwa	561
Słowniczek	565
Lektury uzupełniające	576
Indeks	578